

Lietuvos mokslo potencialas: investicijos ir grąža

dr. Svetlana Kauzonienė
švietimo ir mokslo viceministrė

2015-04-01

Lietuvos mokslo potencialas: aukštojo mokslo sistema

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

- 22 universitetai: 14 valstybinių, 8 privatūs
- 24 kolegijos: 13 valstybinių, 11 privačių
- 13 valstybinių **mokslinių tyrimų institutų**
- 17 677 **tyrėjų**, 7 800 iš jų turinčių mokslų **daktaro laipsnį**
- 300 – 400 nauji **daktaro laipsnio** turėtojai kasmet
- 0,91 % nuo BVP investuojama į **MTEP**

Lietuvos mokslo potencialas: mokslo sistemos dalyviai

Švietimo ir mokslo ministerija

Lietuvos mokslų akademija (LMA)

Lietuvos mokslo taryba (LMT)

Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA)

Mokslinių tyrimų institutai

Universitetai ir kolegijos

Integruoti mokslo, studijų ir verslo centrai (slėniai), Atviros prieigos centrai

Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras (MOSTA)

Kitos ministerijos

Socialiniai partneriai ir nevyriausybinės organizacijos

Mokslo ir technologijos parkai

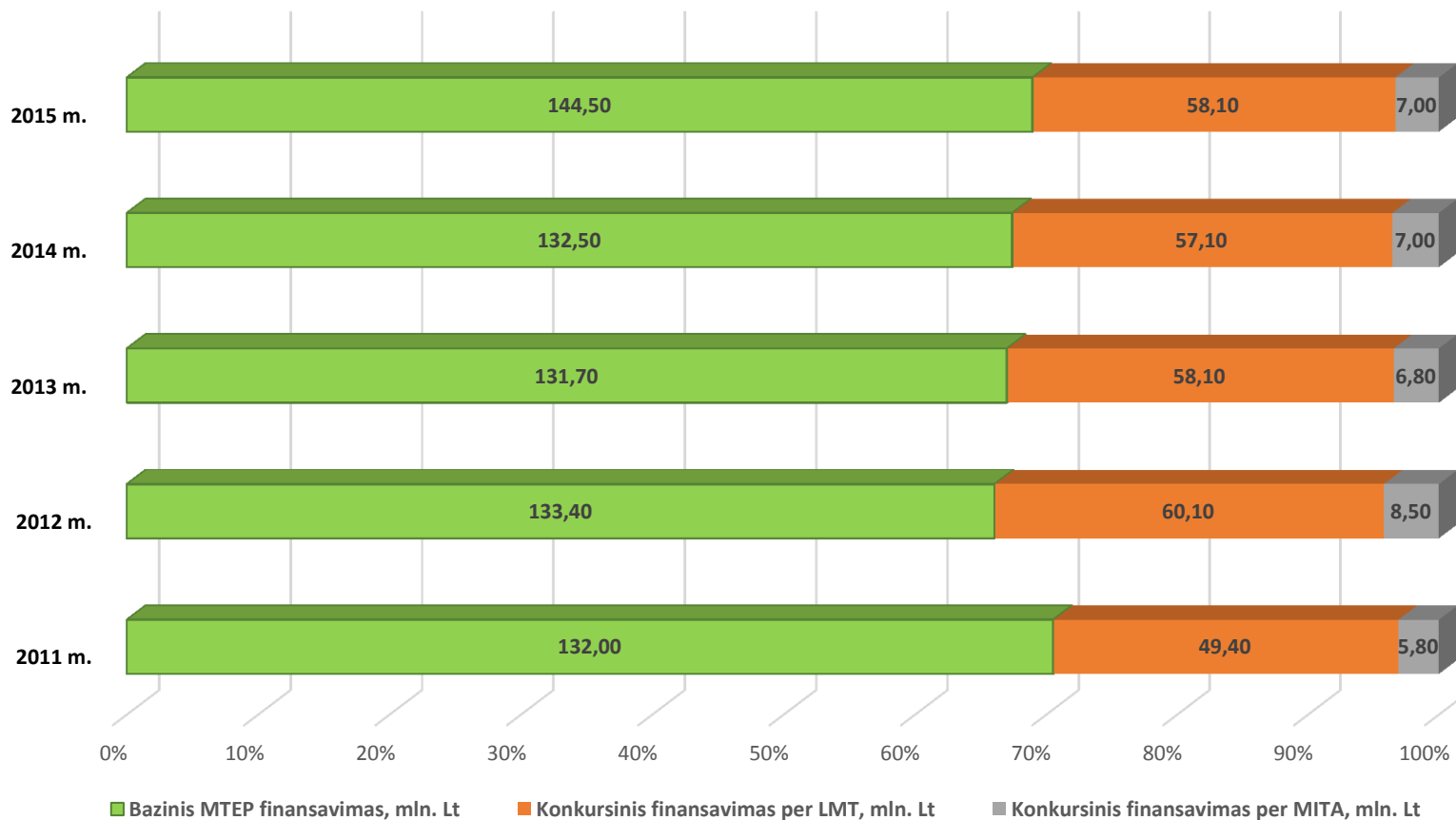
Privatus sektorius (verslas)

Valstybinis studijų fondas

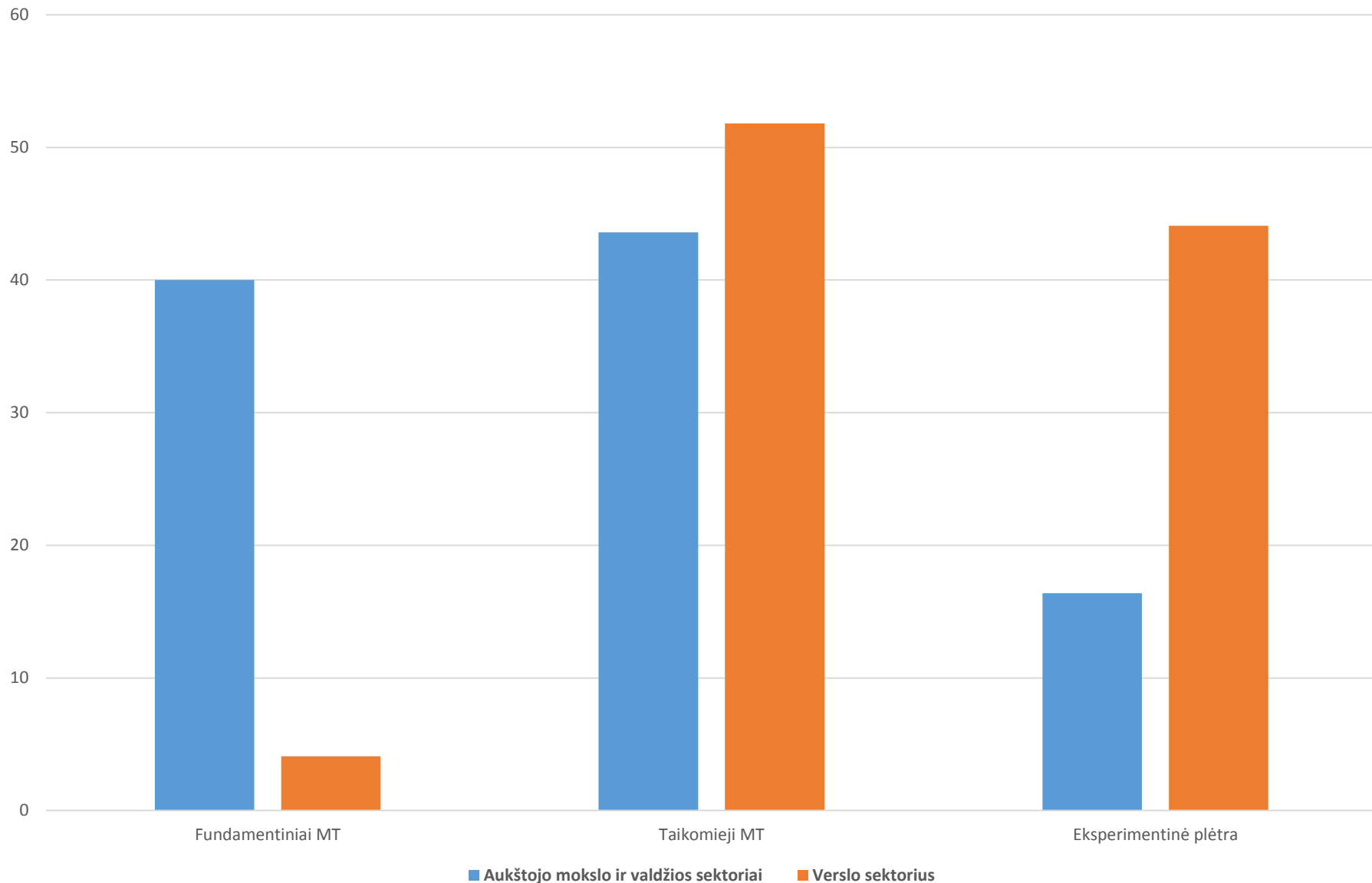
Studijų kokybės vertinimo centras

Mokslo finansavimas (mln. Lt) iš Lietuvos valstybės biudžeto 2011–2015 metais

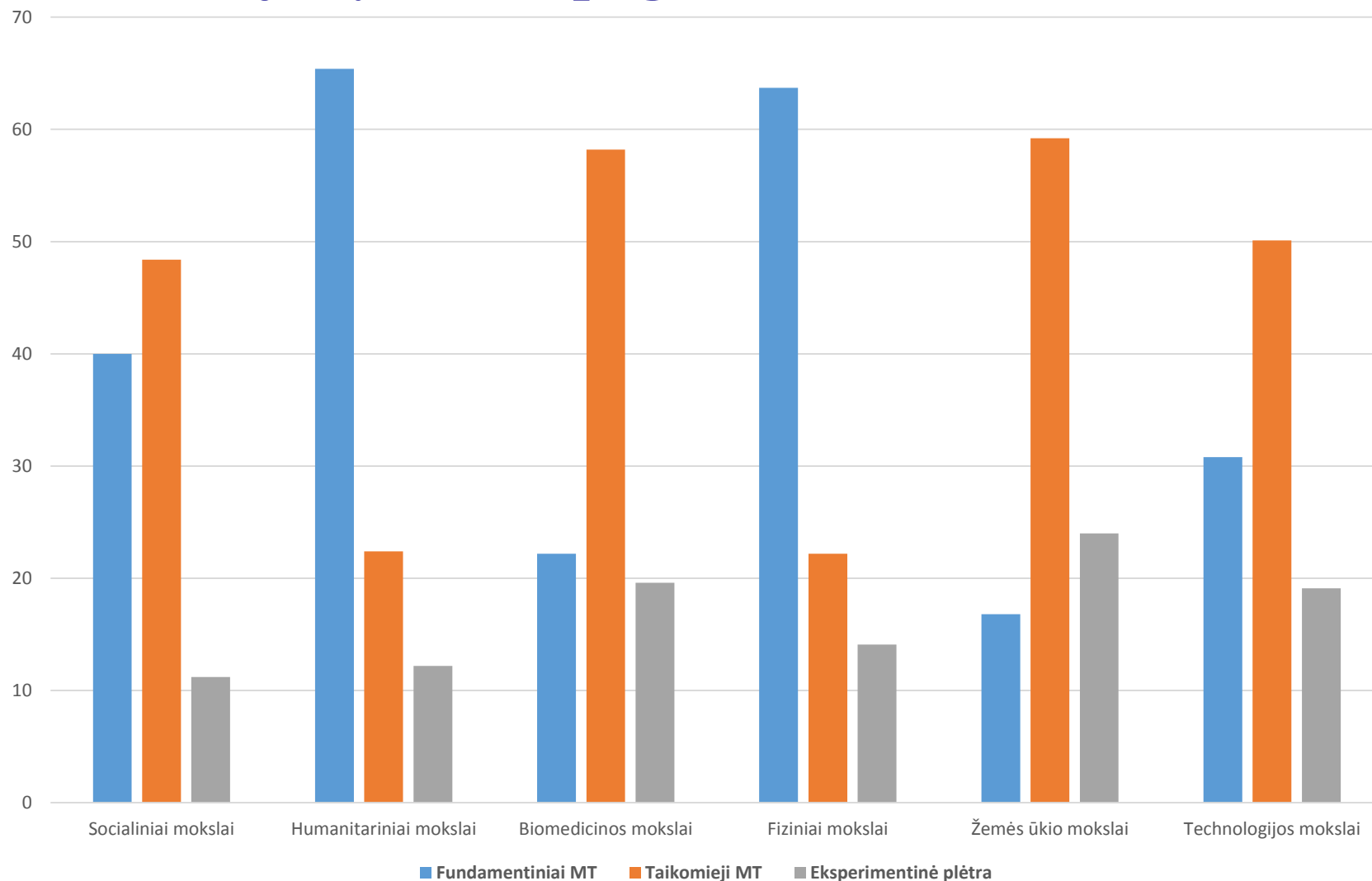

Investicijos į MTEP pagal sektorių

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, 2013

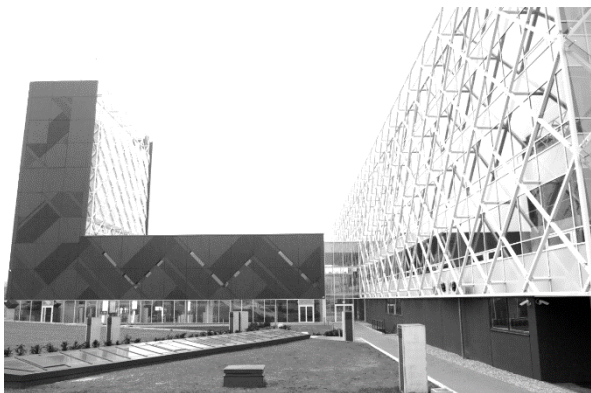
Aukštojo mokslo ir viešojo sektorių investicijos į MTEP pagal mokslo sritis

Lietuvos mokslo potencialas: mokslo-inovacijų infrastruktūra

5 integruoti mokslo, studijų ir verslo centrai (slėniai)

- „Saulėtekio“ slėnis, Vilnius (287,770 mln. Lt)
- „Santaros“ slėnis, Vilnius (228,006 mln. Lt)
- „Santakos“ slėnis, Kaunas (243,958 mln. Lt)
- „Nemuno“ slėnis, Kaunas (148,61 mln. Lt)
- „Jūrinis“ slėnis, Klaipėda (134,557 mln. Lt)

Igyvendinant slėnių plėtros programas, sukurta ir sutelkta moderni MTEP infrastruktūra įgalinanti tyrėjus kurti aukšto lygio MTEP rezultatus nuo naujų žinių ir gebėjimų kurti naujus produktus iki veikiančių produktų ar technologijų prototipų.

5 integruoti mokslo, studijų ir verslo slėniai

SLĖNIS „JŪRINIS“

- Jūros aplinka
- Jūrinės technologijos

SLĖNIS „SANTAKA“

- Chemijos pramonė
- Mechatronika
- Informacinės ir komunikacinės technologijos
- Energetikos sektorius

SLĖNIS „SANTARA“

- Biotechnologija
- Inovatyvios medicinos technologijos, molekulinė medicina ir biofarmacija
- Ekosistemos ir darnus vystymasis
- Informatika ir komunikacijų technologijos

SLĖNIS „NEMUNAS“

- Saugių ir konkurencingų augalų ir gyvūnų auginimo bei laikymo technologijų kūrimas
- Augalų ir gyvūnų genetika, biotechnologija, selekcija
- Maisto kokybės ir saugos užtikrinimas, modernių technologijų ir naujų produktų kūrimas
- Biomase energetikai ir atsinaujinantys energijos šaltiniai, darni aplinka

SLĖNIS „SAULĖTEKIS“

- Lazeriai ir šviesos technologijos
- Medžiagotyra ir nanotechnologija
- Puslaidininkų fizika, elektronika ir organinė elektronika
- Civilinė inžinerija

- Parama mokslo ir studijų institucijų vykdomiems ūkio subjektų MTEP užsakymams;
- Parama susitarimų ir įsipareigojimų MTEP srityje vykdymui bei dalyvavimui tarptautinėse MTEP programose („Eureka“, „Eurostar“, 7BP, „Horizon 2020“, „Baltic Bonus“);
- Programinis – konkursinis MTEP finansavimas (parama laboratorijų akreditacijai, Mokslo ir studijų institucijų MTEP rezultatų komercinimo plėtrai skirtos MSI galimybių studijos ir kt.);
- Parama mokslo ir studijų institucijų iniciatyvoms, kuriant mokslui imlias įmones (spin-off);
- Aukšto tarptautinio lygio mokslinių tyrimų skatinimas.

Lietuvos mokslo potencialas: investicijos ir grąža

2013 m. spalio 14 d. Vyriausybė patvirtino 6 prioritetines MTEPI raidos (sumanios specializacijos) kryptis:

Energetika ir tvariai aplinka

Įtrauki ir kūrybinga visuomenė

Agroinovacijos ir maisto technologijos

Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos

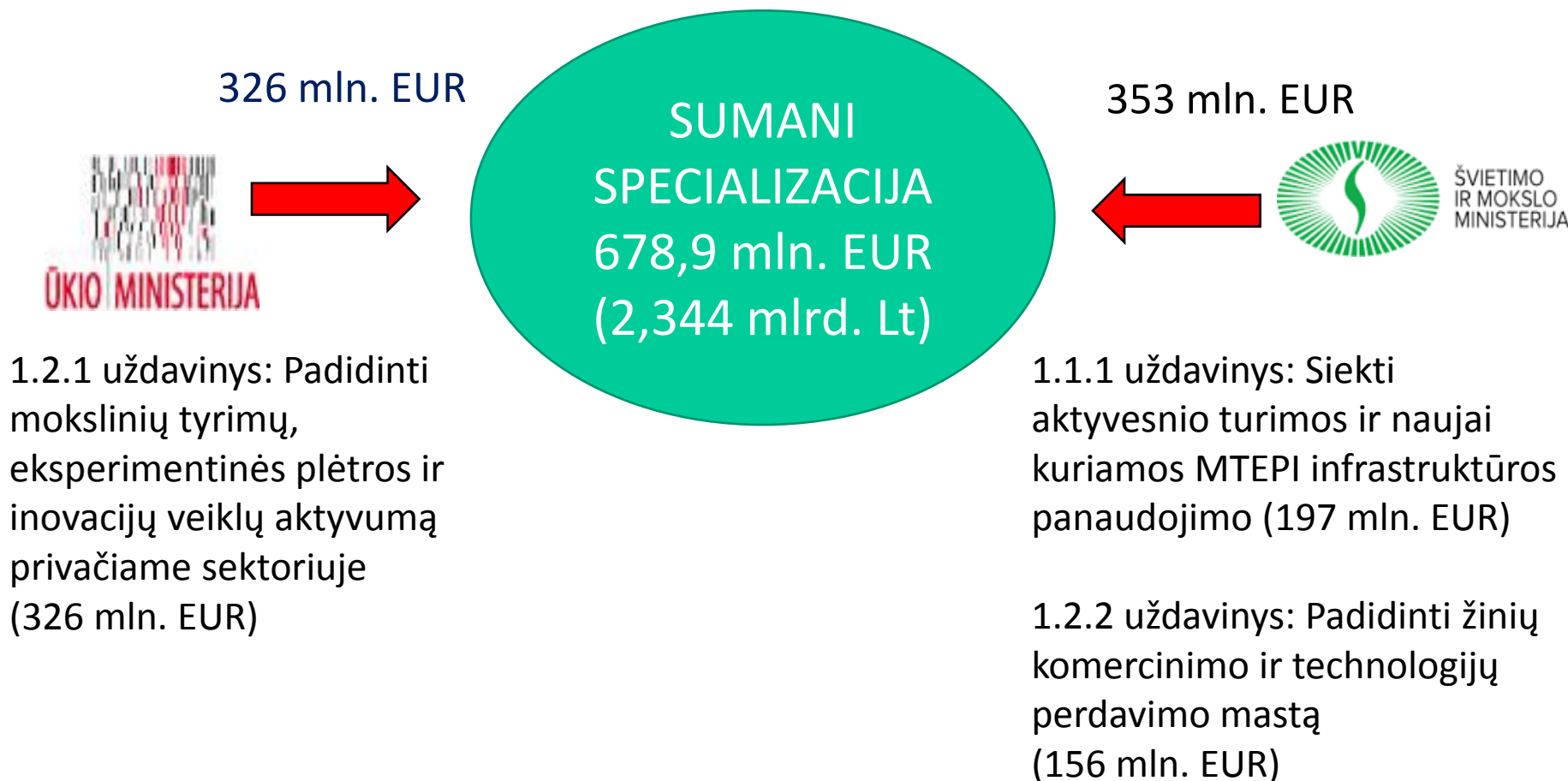
Sveikatos technologijos ir biotechnologijos

Transportas, logistika ir informacinės ir ryšių technologijos (IRT)

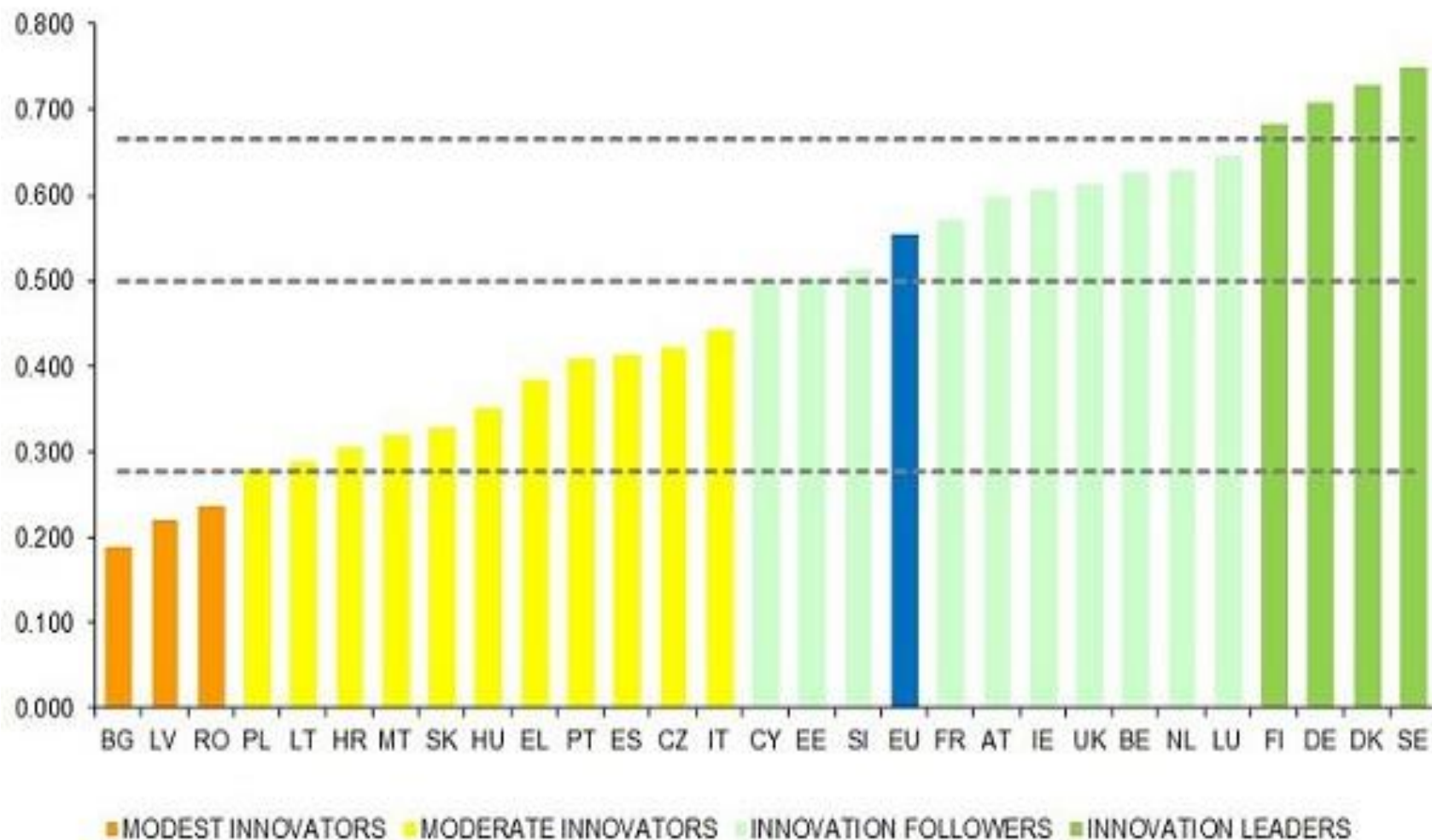
Lietuvos mokslo potencialas: investicijos ir grąža

1 Veiksmų programos prioritetas:

**Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų
skatinimas**

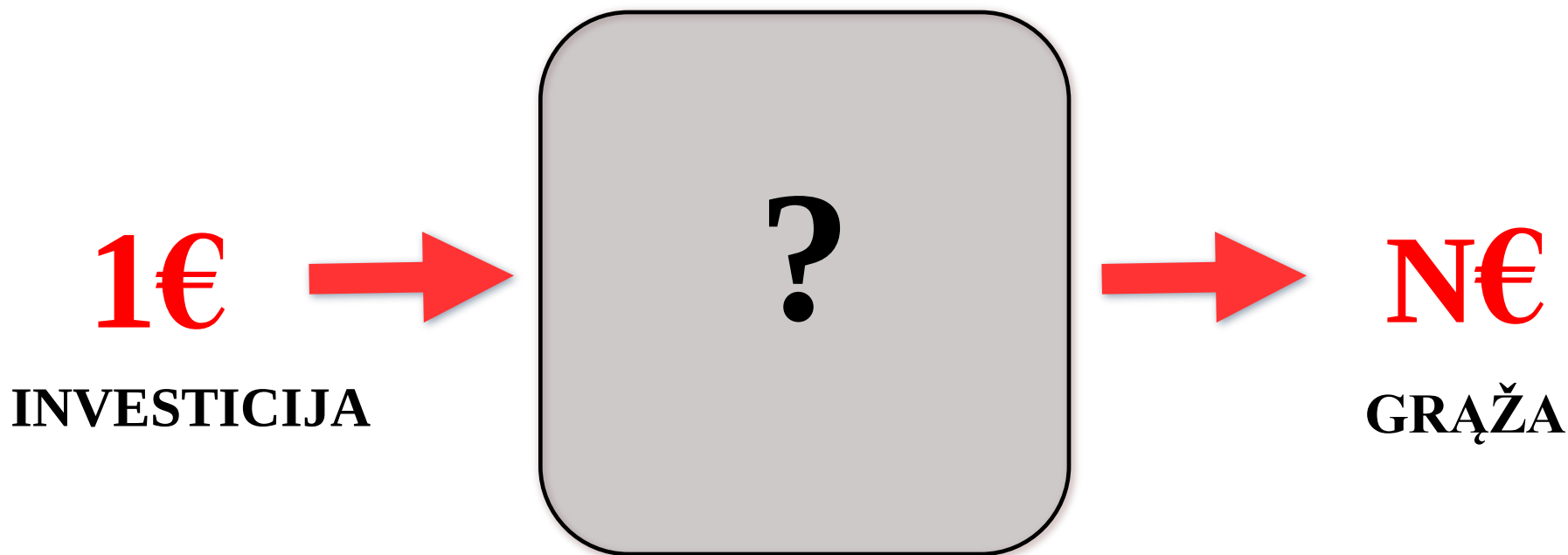

ES Inovacijų sąjungos švieslentė

Lietuvos mokslo potencialas: grąža

MAKROEKONOMINIS POŽIŪRIS

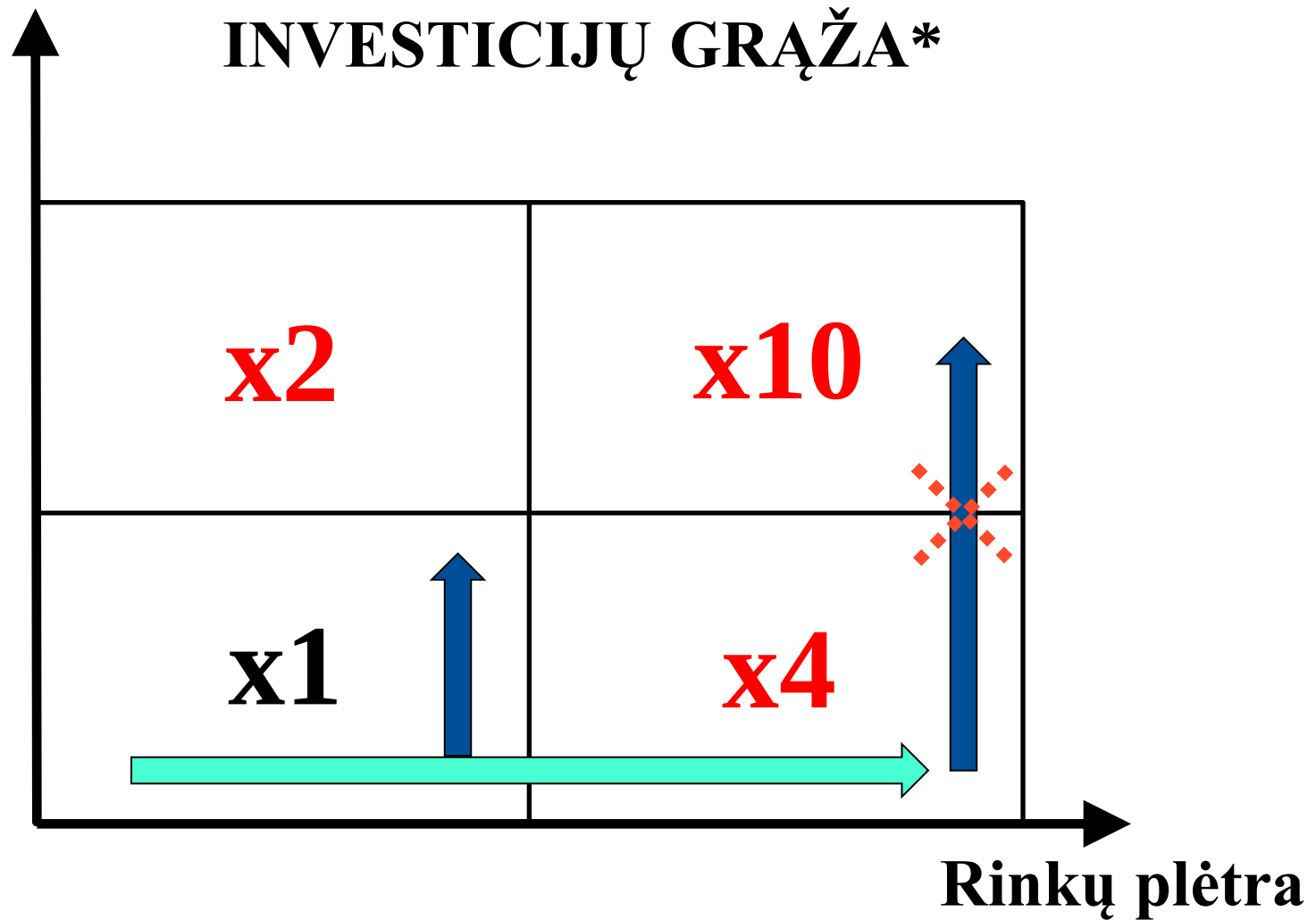

**AR SUPRANTAME, AR SUTARIAME KAIP VEIKIA
SISTEMA IŠ KURIOS NORIME GRĄŽOS?**

Nauji produktai

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

* Pagal SRI International

IŠVADA

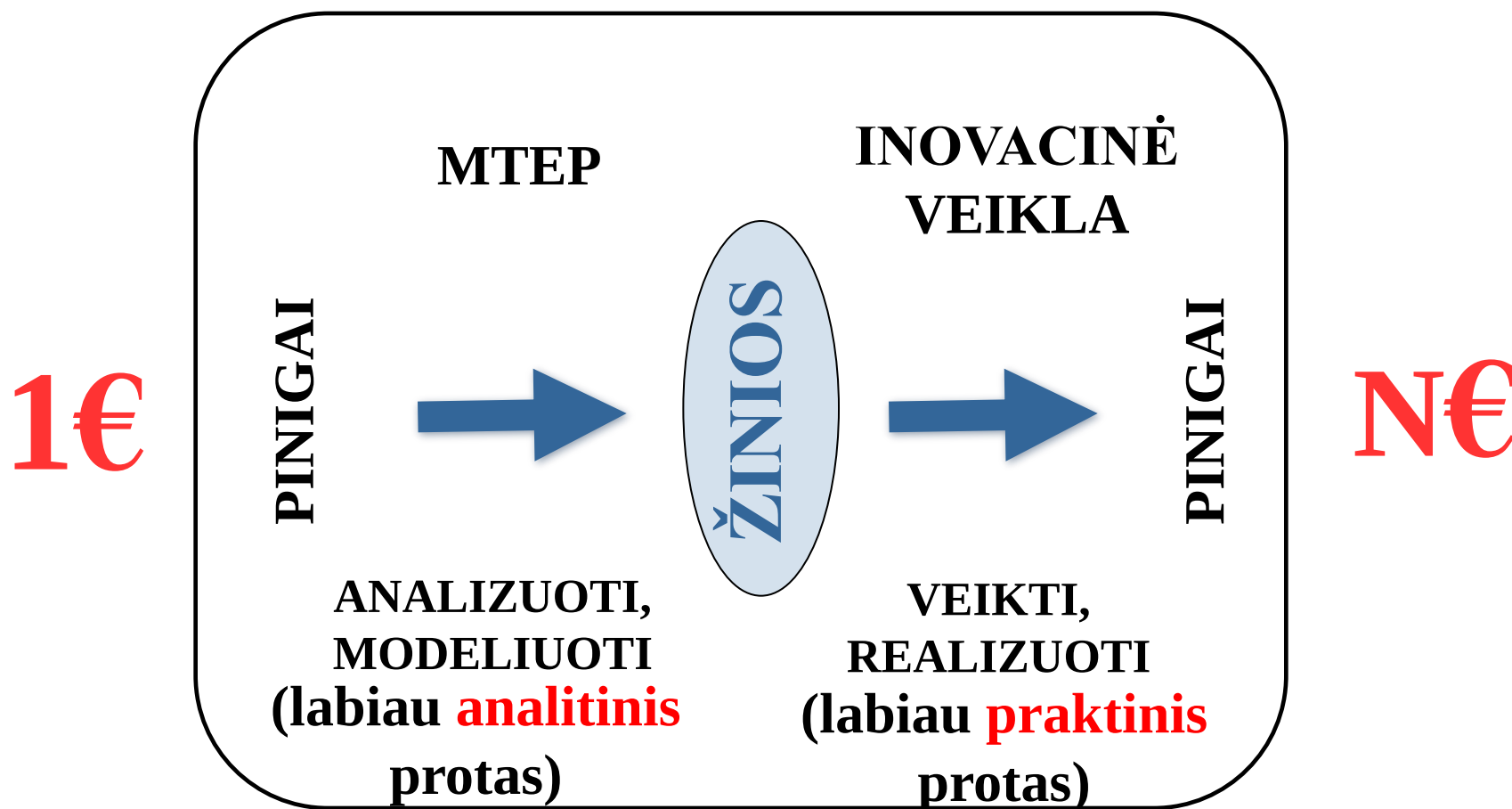
Verslui, ypač smulkiam ir vidutiniam, yra natūralu investuoti į greičiau atsiperkančią rinkų plėtrą, negu į naujų produktų kūrimą.

Investicijos į intensyviają (kokybinę) plėtrą yra rinkos defektas (*market failure*) ir viešojo sektoriaus intervencija yra būtina.

Tam reikalinga NUOSEKLI IR SUMANI VALSTYBĖS POLITIKA, YPAČ SKATINANTI INOVACIJŲ PAKLAUSĄ.

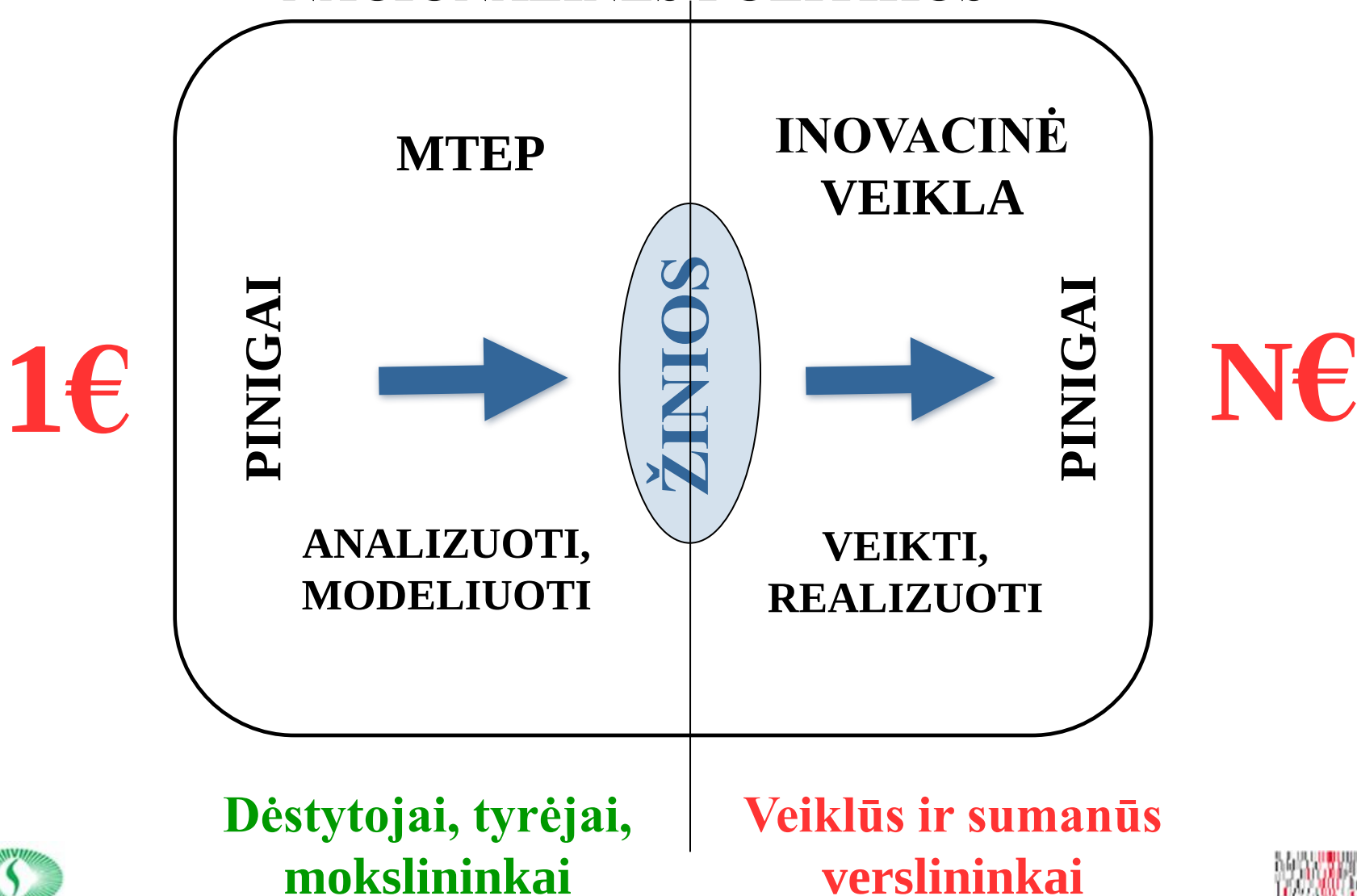

KAIP VYKSTA PROCESAS ?

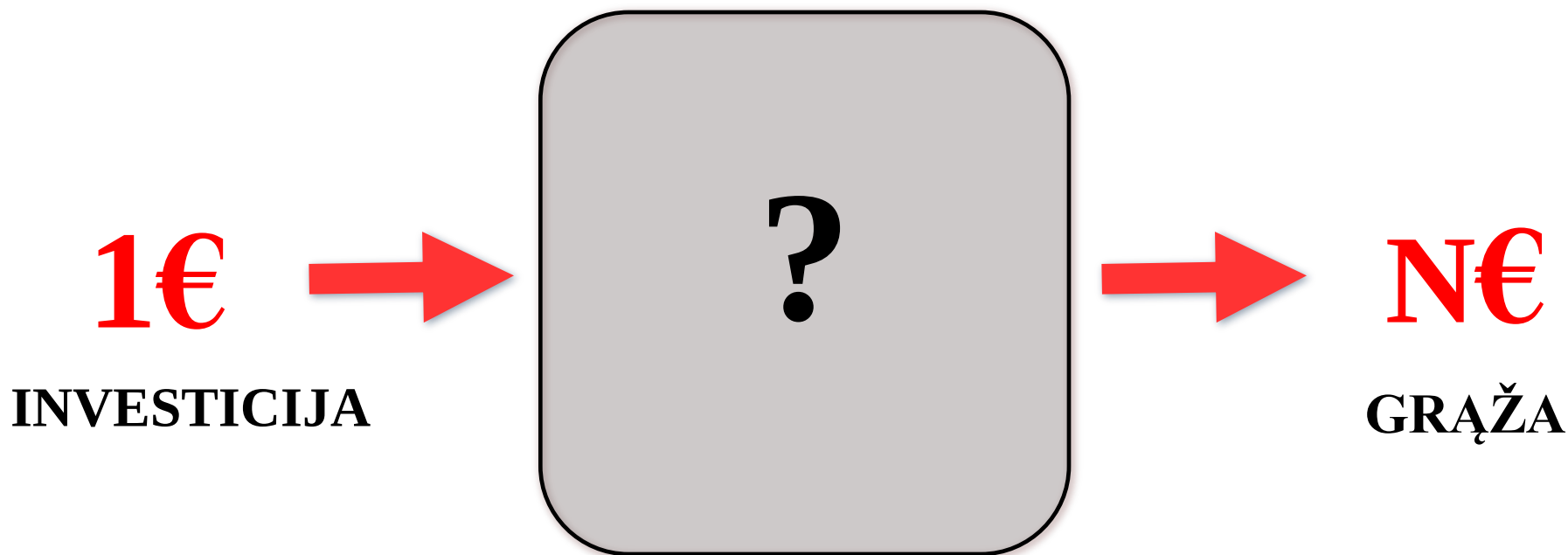

dvi natūraliai skirtingos intelektinės veiklos pusės

DVI PROFESINĖS SPECIFIKOS – DVI NACIONALINĖS POLITIKOS

KAS GALI RYŽTIS INVESTUOTI!?

**Tik tas, kas PASITIKI “juodąją dėžę”
arba
turi reikiamus intelektinio verslo gebėjimus**

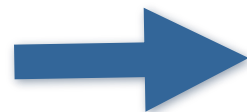

INVESTUOJA

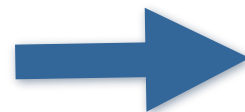
SKAIČIUOJA GRAŽĄ

1€

PINIGAI

ŽINIOS

PINIGAI

N€

**ANALIZUOTI,
MODELIUOTI
(analitinis protas)**

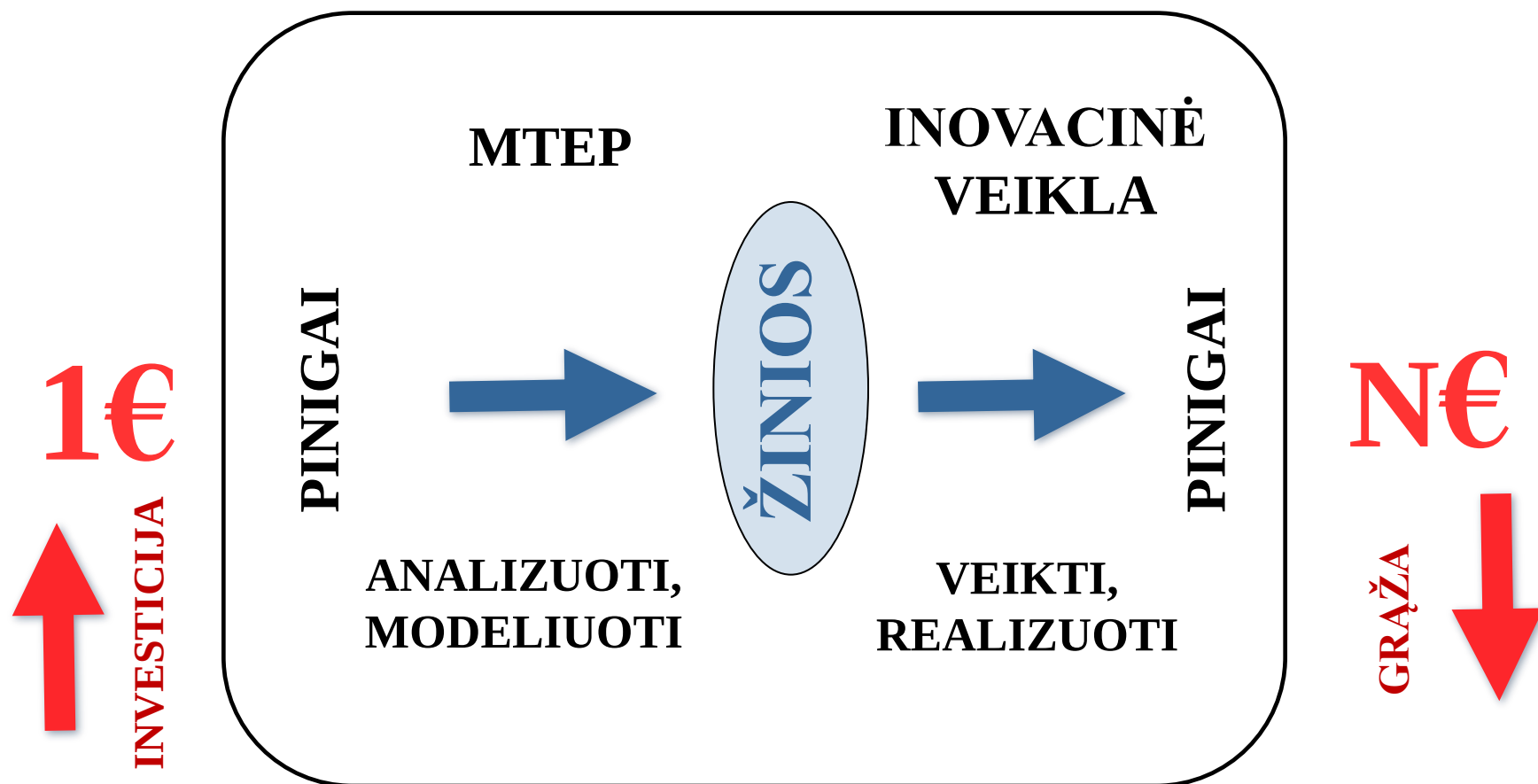
**VEIKTI,
REALIZUOTI
(praktinis protas)**

**Švietimo ir mokslo
Ministerija**

Ūkio ministerija

AR PAIMTI Į VIENAS RANKAS BŪTŲ EFEKTYVUS SPRENDIMAS ?

ŽINIŲ ministerija*

* Tik 2015-04-01

Kokios problemos stabdo Lietuvos pažangą inovacijų srityje?

1. Tiek privačiam, tiek ir viešajam sektoriui nėra aiškaus (per mažai) motyvų ir poreikio inovuoti (kurti, keisti);
2. didžiulė Rytų rinka;
3. gausūs ES pinigai tiesiog stumia LT verslą į ekstensyviają plėtrą, o viešąjį sektorių į letargo miegą;
4. mokslininkų ir tradicinio verslo susikalbėjimo-supratimo stoka.

Lietuvos mokslo potencialas: investicijos ir grąža

SUMANI SPECIALIZACIJA – (ne)išnaudota galimybė?

Valstybės mastu sumani specializacija yra „verslo planas“ - racionaliai apskaičiuotas, o visuomenė turi jausti jo naudą, trokšti jo sėkmės, juo tikėti.

Esminis tokio verslo plano elementas – rizikos prisiėmimas ir suvaldymas.

Ar verslininkai tam pasiruošę?

Ar tam pasiruošusi mokslo bendruomenė?

Ar tam pasiruošusios valdžios institucijos?

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

GERO DARBO!